

รู้หรือไม่ว่า ต้มน้ำกระท่อมขาย ผิดกฎหมาย

รู้หรือไม่ว่า ต้มน้ำกระท่อมขาย ผิดกฎหมาย

ใบสด เมล็ด ลำต้น ขายได้ ไม่ผิด

ต้มน้ำกระท่อม ต้มเองได้ ไม่ผิด

ห้ามขายให้แก่

- ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี
- สตรีตั้งครรภ์
- สตรีให้นมบุตร

ห้ามขายในสถานศึกษา หอพัก สวนสนุก สวนสัตว์ เครื่องขาย

ขายในสถานที่ห้ามขาย

มีความผิด

ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

ห้าม!

จำหน่ายน้ำกระท่อมดิบ น้ำกระท่อมผสมน้ำตาล น้ำหวานหรือรสปรุงแต่งอื่นๆ

การจำหน่ายน้ำกระท่อมมีความผิดตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ 430 เรื่องกำหนดอาหารที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือจำหน่าย ออกตามพรบ.อาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 6(8)

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน - 2 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000 - 20,000 บาท

หากแสดงสรรพคุณน้ำกระท่อมเพื่อการบำบัดรักษาบรรเทาความเจ็บป่วย หรือเกิดผลต่อสุขภาพร่างกายให้ดีขึ้น **มีความผิด** ตามพรบ.ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562

- ผลิต/ขาย โดยไม่ได้รับอนุญาต โทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 300,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ
- ผลิต/ขาย โดยมีได้ขึ้นทะเบียนตำรับ โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

น้ำต้มกระท่อมผสมยาแก้ไอหรือยาแก้แพ้หรือผสมยาแผนปัจจุบันอื่นๆ **ขายไม่ได้** ผิดพรบ.ยา พ.ศ. 2510 โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 10,000 บาท

น้ำต้มกระท่อมผสมวัตถุออกฤทธิ์/ยาเสพติดฯ **ขายไม่ได้** ผิดประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 โทษตามประเภทวัตถุออกฤทธิ์หรือยาเสพติด

ด้วยความปรารถนาดีจาก กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม

สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับพืชกระท่อม

โดยมีกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

01 พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

ใบกระท่อม

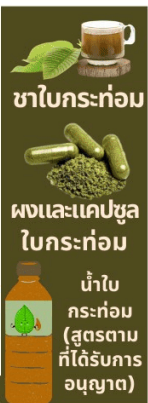
น้ำดื่ม
ใบกระท่อม

- มาตรา 4 ใบกระท่อม หมายถึง น้ำดื่มใบของพืชกระท่อมและสารสกัดที่ได้จากใบของพืชกระท่อมด้วย
- พืชกระท่อมสามารถเพาะหรือปลูกได้โดยไม่ต้องขออนุญาต
- ห้ามขายใบกระท่อมแก่บุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี สตรีมีครรภ์, และสตรีให้นมบุตร และผู้ขายต้องปิดประกาศหรือแจ้งให้ทราบถึงการห้ามขายดังกล่าวนี้ (มาตรา 24)
- การห้ามขายในบางสถานที่: ห้ามขายในบางวิธีและสถานที่ เช่น สถานศึกษา, หอพัก, สวนสาธารณะ และขายโดยใช้เครื่องขาย หรือสถานที่อื่นโดยวิธีการหรือลักษณะอื่นใดที่รวม, ยุติธรรมและ รวบรวม. สาธารณสุขประกาศกำหนดไว้ (มาตรา 25)
- ห้ามโฆษณาและบริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ ยา วัตถุอันตราย ยกเว้นเพื่อการรักษาโรคหรือวิจัยภายใต้การกำกับดูแลของแพทย์ (มาตรา 26 และ 27)
- การนำเข้าหรือส่งออกต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ ป.ป.ส.
- การใช้ใบกระท่อมเป็นวัตถุดิบหรือส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น ผลิตภัณฑ์สมุนไพร อาหาร เครื่องสำอาง ให้ดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น (มาตรา 3)
- พนักงานเจ้าหน้าที่ คือ เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

ใบกระท่อมและน้ำดื่มใบกระท่อมตามพรบ.พืชกระท่อม พ.ศ. 2565 นี้จะต้อง **ไม่มีการแสดงสรรพคุณเพื่อสุขภาพ** ต่างๆ

02 พระราชบัญญัติสมุนไพร พ.ศ. 2562

ชาใบกระท่อม

ผงและแคปซูล
ใบกระท่อม

น้ำใบ
กระท่อม
(สูตรตาม
ที่ได้รับการ
อนุญาต)

หากประสงค์ผลิตเพื่อจำหน่าย **ผลิตภัณฑ์ที่มีการแสดงสรรพคุณเพื่อสุขภาพ** จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามเงื่อนไขของ พรบ.สมุนไพร พ.ศ. 2562 ดังนี้

1. ขอบขออนุญาตผลิตและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามมาตรา 17
2. ขอบขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามมาตรา 58 (4) โดยสามารถศึกษา รายละเอียดการขออนุญาตได้ที่ QR code

03 พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522

ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (ของเหลวพร้อมดื่ม/เจล/เม็ด/แคปซูล)

ขนาดรับประทาน : มีสารสำคัญในคราวนี้นั้นไม่เกิน 0.2 mg/วัน

ปัจจุบัน อย. ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาอนุญาตใบกระท่อมบดผง หรือสารสกัดจากใบกระท่อมด้วยน้ำหรือเอทานอล เป็น **ส่วนผสมประกอบในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร** (แจ้งแนวทาง ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2566)

โดยต้องมีการควบคุมการบริโภค และแสดงค่าเตือนในฉลากตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งกำหนดขนาดรับประทานให้มีสารในคราวนี้นั้นไม่เกิน 0.2 มก.ต่อวัน นอกเหนือจากการนำใบกระท่อมเป็นส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร หากประสงค์จะผลิตใบกระท่อมเพื่อจำหน่ายเป็น "อาหารชนิดอื่น" จะต้องส่งประเมินความปลอดภัย และต้องขออนุญาตเป็นอาหารใหม่ (novel food) และส่งมอบฉลากเพื่ออนุมัติที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

หากพบการกระทำผิด สามารถแจ้งได้ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงครามหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานีตำรวจในพื้นที่ หรือ ที่ว่าการอำเภอฯในพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

สนใจติดต่อขออนุญาต หรือสอบถามเพิ่มเติม หรือร้องเรียนได้ที่ โทร. 0 3471 1571 ต่อ 309 หรือ 0 3471 6888 กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม

แนวทางการขออนุญาตผลิตเพื่อจำหน่าย กระท่อมเป็นผลิตภัณฑ์อาหารและ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา)

จัดทำโดย กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม
เบอร์ติดต่อ : 034-716888 , 034-711571 ต่อ 309

ขอประชาสัมพันธ์ข้อกฎหมายเกี่ยวกับพืชกระท่อมโดยมีสาระสำคัญ ได้แก่

1. ผู้ขายสามารถจำหน่ายได้เพียงใบกระท่อม น้ำต้มใบกระท่อมที่ไม่มีส่วนผสมปรุงแต่งรสชาติอื่นใด และต้องติดป้ายแจ้งเตือน ณ สถานที่จำหน่ายใบกระท่อม ว่า ไม่จำหน่ายให้แก่ (1) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี (2) สตรีมีครรภ์ (3) สตรีให้นมบุตร (4) บุคคลอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยหากไม่มีการติดป้ายเตือนดังกล่าว ผิดมาตรา 24 มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 33 แห่งพรบ.พืชกระท่อม พ.ศ. 2565 ระวังโทษปรับไม่เกิน 30,000 บาท
2. ผู้ขายไม่สามารถจำหน่ายน้ำต้มใบกระท่อม ที่ผสมปรุงแต่งรสชาติด้วยสิ่งที่ไม่ผิดกฎหมาย เนื่องจากเข้าข่ายผิดประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 430) พ.ศ. 2564 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เรื่อง แก๊ซเพิ่มเติมประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 424) พ.ศ. 2564 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ม.6(8) เรื่อง กำหนดอาหารที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือจำหน่าย มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน – 2 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000 – 20,000 บาท
3. ผู้ขายจำหน่ายน้ำต้มใบกระท่อม จะผสมปรุงแต่งรสชาติด้วยสิ่งที่ไม่ผิดกฎหมายหรือไม่ก็ตาม แต่มีเจตนาให้เกิดผลต่อสุขภาพ เช่น แก้วปวด ชูกำลัง จะมีความผิดตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 เนื่องจากไม่ได้ขออนุญาตผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามมาตรา 17 มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 91 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน สามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับ ไม่ได้แจ้งรายละเอียด หรือไม่ได้จัดแจ้ง มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 106 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
4. ผู้ขายน้ำต้มใบกระท่อมที่ผสมยาแผนปัจจุบันมีความผิดตาม พรบ.ยา พ.ศ. 2510 มาตรา 12 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขายยาแผนปัจจุบันโดยมิได้รับอนุญาต มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 10,000 บาท
5. ผู้ขายน้ำต้มใบกระท่อมที่ผสมยาเสพติดหรือ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท จะมีความผิดตาม ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 มาตรา 90-94 ห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองยาเสพติดให้โทษหรือ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 145 – 149 ตามบทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติด
6. ผู้ใดบริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยา วัตถุอันตราย มีความผิดตาม พรบ.พืชกระท่อม พ.ศ.2565 ม.27 ห้ามผู้ใดบริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยา วัตถุอันตราย มีบทกำหนดโทษตาม ม.36 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท